

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Opava 31.1.2012
čj. SRS 003732/2012

Oblastní odbor SRS

Jaselská 552/16

746 82, Opava

Souhrnná zpráva oblastního odboru OPAVA o výskytu škodlivých organismů a poruch v roce 2011

1. Počasí

Leden byl teplotně mírně nadprůměrný, teploty se pohybovaly přibližně v intervalu od -10 do 10 °C. Pole se nacházela většinou pod slabou sněhovou pokrývkou, promrzání půdy bylo pouze občasné. Srážkově mírně podprůměrný měsíc, místy chyběla do normálu téměř čtvrtina srážek.

Únor začal postupným oteplováním, které vyvrcholilo kolem 7.2., kdy se teploty ojediněle dostaly i přes 10 °C. To způsobilo, že na většině území roztál sníh. Zbytek února však byl už převážně mrazivý. Byl to nejchladnější měsíc roku a průměrná teplota byla mírně pod dlouhodobým normálem. Vláhový deficit dále významně stoupal. V únoru spadlo v průměru jen 10 mm srážek, což představuje pouze 24 % dlouhodobého průměru.

Březen s průměrnou teplotou 3,5 °C byl teplotně nad normálem. Přibližně v polovině měsíce přišlo několik velmi teplých dnů, kdy teplotní maxima dosahovala až 19 °C. Po tomto období následovaly konečně i významnější srážky, a tak je březen možné hodnotit jako srážkově normální. Koncem března už teplotní maxima přesahovala i 20 °C.

Duben, zejména jeho první polovina, se vyznačovala pravým aprílovým počasím od ranních mrazíků po odpolední maxima nad 20 °C, od nedostatku srážek až po ojedinělé bouřky, lokálně vydatné přeháňky, a to včetně sněhových ve vyšších, ale i středních polohách. Celkově byl však duben s průměrnými teplotami kolem 10 °C teplotně silně nadnormální a srážkově normální.

Květen začal přechodem výrazné studené fronty doprovázené místy vydatným deštěm a ve vyšších polohách sněžením. To bylo intenzivní zejména v Jeseníkách a jejich podhůří, kde těžký a mokrá sníh napadl na poměrně vzrostlé ozimé obilniny a řepku. Nejchladnější bylo ráno 4.5., kdy teplota klesla běžně na -2 °C, ale na některých lokalitách až na -6 °C. Zbytek měsíce byl ale většinou dosti teplý, a tak průměrné teploty byly nad dlouhodobým průměrem. Srážky většinou ve formě pravidelných různě intenzivních dešťových přeháněk byly v květnu v mezích normálu.

Červen byl teplotně nadnormální. Jen několik přechodů studených front přerušilo poměrně teplý průběh počasí, denní maxima se koncem měsíce blížila již k tropickým 30 °C. Srážky ve formě deště nebo přeháněk měly lokálně dosti rozdílnou intenzitu, celkově dosahovány červnových normálů. Koncem měsíce se na některých místech intenzita srážek zvyšovala.

Červenec měl průměrné teploty nižší nejen než srpen, ale také červen. Červencový teplotní průměr se přesto pohyboval v mezích dlouhodobých normálů. Počasí se vyznačovalo častými a někdy dosti intenzivními srážkami. V průměru z každých tří dnů byly srážky zaznamenány nejméně ve dvou. Napršelo přes 160 % dlouhodobých srážkových

průměrů. Půda byla silně zamokřená, což znemožňovalo prakticky jakékoliv polní práce a ještě dlouhou dobu komplikovalo zejména sklizeň.

Srpen s průměrnou teplotou 18,1 °C byl nejteplejším měsícem roku, průměrná teplota byla nad dlohodobým normálem. Teploty byly většinou kolísavé, ranní minima 11.8. klesla místy až na 6 °C, od začátku třetí dekády denní maxima vystupovala nad 30 °C, ale koncem měsíce došlo k mírnému ochlazení. Také srážky byly velmi proměnlivé, lokální přeháňky a bouřky byly místy velmi intenzivní. Srážkově byl srpen průměrný až mírně podprůměrný.

Září se většinou vyznačovalo typickým počasím babího léta. Zpočátku ještě denní teploty ojediněle překročily i tropickou třicítku a ranní minima se blížila ke 20 °C, postupně docházelo k poklesu zejména nočních teplot. 15.–17.9. ráno se teplota na některých místech nedostala přes 7 °C. Srážkově bylo toto období dosti suché, významnější srážky byly zaznamenány pouze v souvislosti s přechodem studených front, a to 5. a 14.9. Na některých lokalitách ale byly srážky zaznamenány pouze ojediněle a srážkové úhrny představovaly pouze několik málo milimetrů. Teplotně bylo září nadnormální, srážkově silně podnormální.

Říjen byl teplotně i srážkově přibližně v mezích dlohodobých normálů. Začátkem období pokračovalo příjemné počasí babího léta. První, ještě dočasné, ale prudké ochlazení přišlo se studenou frontou a deštěm 7.10. večer. Druhé, trvalejší, zasáhlo Moravu 12.10. a bylo rovněž doprovázeno deštěm a přeháňkami na studené frontě. Od té doby se pouze s nepatrnými výjimkami ranní teploty pohybovaly jen slabě nad nulou, ale někdy i dosti výrazně pod ní, odpolední teploty zůstávaly většinou kolem 10 °C. Občas se ráno objevily mlhy, které na mnoha lokalitách vydržely i celý den. Výrazné rozdíly v teplotách byly mezi lokalitami s celodenní nízkou inverzní oblačností a místy, kde se tato oblačnost na větší část dne rozplynula.

Listopad byl typický extrémním nedostatkem srážek. Na řadě lokalit nebyly zaznamenány žádné srážky. Pokud se alespoň nějaký déšť ukázal, pak denní srážkové úhrny byly zcela zanedbatelné, většinou do 1 mm. To se projevilo výrazným poklesem hladin vodních nádrží, toků i podzemní vody, méně pak na stavu vegetace. V první listopadové dekádě bylo ještě poměrně teplo, odpolední teploty šplhaly až na 18 °C. Následoval inverzní charakter počasí s chladnými rány i mírně pod bodem mrazu. Odpolední teploty v místech inverze byly jen o málo vyšší, ale na mnoha místech nejen ve středních a vyšších polohách, kde se inverzní oblačnost nevyskytovala, se teploty pohybovaly přibližně kolem 5 °C, výjimečně i k 10 °C. Koncem listopadu byla inverze rozrušena. Teplotně se listopad pohyboval v mezích normálu.

Prosinec byl teplotně silně nadnormální, srážkově normální. Prakticky po celou dobu se teploty pohybovaly nad nulou, ranní minima klesala pod bod mrazu jen v předvánočním období. Mrazy pod -5 °C se vyskytly jen výjimečně. Srážky byly téměř výhradně v podobě deště a dešťových přeháněk, trvalejší sněhová pokrývka se s výjimkou vyšších poloh vůbec nevytvořila.

Zhodnocení roku 2011

Celkově je možné rok 2011 hodnotit jako teplotně i srážkově průměrný, extrémy se však vyskytovaly jak v teplotách, tak i ve srážkách. Teplotně silně nadnormální byly měsíce duben a prosinec. Zejména začátek zimy toto roční období průběhem počasí vůbec nepřipomínal. Teploty se většinou pohybovaly nad bodem mrazu a sníh se objevil pouze v rychle tajících přeháňkách nebo ve vyšších polohách. Extrémně podnormální měsíční průměrné teploty nebyly zaznamenány. Silně podnormální měsíční srážkové úhrny byly zaznamenány v únoru a v listopadu. Únorový vláhový deficit se podepsal pouze na slabé nebo žádné sněhové pokrývce a byl vyrovnán březnovými srážkami. V průběhu listopadu na většině území srážkové úhrny nepřekračovaly 1 mm, na mnoha místech se srážky nevyskytovaly vůbec. Vzhledem k omezenému výparu v tomto období se tento srážkový deficit projevil více na poklesu hladin vodních toků a nádrží, než na stavu polních kultur. Lokální absence srážek ale byla zaznamenána i v jiných měsících, např. v září na meteostanici v Pustých Jakartcích v okrese Opava. Vláhová bilance se nejvíce vyrovnávala v červenci neobvykle častými a někdy velmi intenzivními srážkami. Deštivé počasí v červenci na dlouhou dobu zastavilo polní práce.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

OBILNINY

K **polehnutí** porostů ozimých obilnin v důsledku přívalu mokrého sněhu došlo při přechodu studené fronty 3.5. zejména v Jeseníkách a jejich podhůří (Javorník-Ves, Skorošice, Vlčice). Porosty ale velmi dobře regenerovaly a napřímily se. K poléhání docházelo i po přívalových srážkách od konce května. Polehlé byly zejména ozimé ječmeny, méně ozimé pšenice, jarní ječmeny většinou jen lokálně. Koncem července na polehlých porostech docházelo často k **porůstání**.

V porostech pšenic a ječmenů byl v období podzim 2010 až jaro 2011 proveden průzkum výskytu viróz. Z celkem sedmi odebraných vzorků byla pouze v okrese Prostějov v jednom ječmeni ozimém (Budětsko) a jedné ozimé pšenici (Němčice nad Hanou) ověřena infekce **virové zakrslosti pšenice (WDV)**. **Virová žlutá zakrslost ječmene (BYDV)** ani smíšená infekce obou virů nebyla zjištěna.

Porosty nově založených ozimů nejsou příliš vzrostlé, a tak příznaky napadení virózy jsou zatím zjišťovány pouze ojediněle. Laboratorně ověřený výskyt **virové zakrslosti pšenice (WDV)** byl zaznamenán pouze na jedné lokalitě v okrese Jeseník (Javorník-Město).

Výskyty jediného známého přenašeče WDV **kříška polního (Psammotettix alienus)** byly v jarním období 2011 jen velice slabé, naopak v průběhu podzimu byly až do začátku listopadu na mnoha lokalitách okresů Frýdek-Místek (Kunčičky u Bašky, Palkovice), Jeseník (Javorník-Ves), Karviná (Starý Bohumín), Prostějov (Vrchoslavice) a Šumperk (Dubicko, Moravičany) střední až silné, některé porosty byly chemicky ošetřeny.

PŠENICE OZIMÁ

Prakticky ve všech okresech bylo ve druhé polovině dubna lokálně zjišťováno **popálení** porostů následkem přihnojování kapalnými hnojivy. Příznaky byly pouze slabé a porosty dobře regenerovaly. V důsledku sucha docházelo ve druhé polovině června ojediněle k **zasychání** listů F1–F4 v okrese Jeseník (Javorník-Ves).

Obecně se dají výskyty houbových chorob hodnotit jako slabé, s výjimkou konce vegetace, kdy prakticky na všech porostech bylo možné nalézt příznaky napadení **ružověním klasů pšenice (Fusarium s. l.)** a **černěmi (Alternaria sp.)**.

První slabé výskyty **tečkované listové skvrnitosti pšenice (Mycosphaerella graminicola)** byly zaznamenány v okrese Jeseník (Javorník-Ves) 5.4. a v okrese Nový Jičín (Kunín) 12.4. Nejprve docházelo k šíření choroby ve spodních listových patrech, postupně byly lokálně hlášeny střední výskyty zejména z teplejší části oblasti, a to z okresů Karviná (Starý Bohumín), Olomouc (Blatec, Hraničné Petrovice, Papůvka, Příkazy, Senice na Hané, Velký Týnec) a Prostějov (Hrubčice, Kralice na Hané, Němčice nad Hanou, Protivanov, Smržice, Vrchoslavice). Ojedinělé střední výskyty **tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (Phaeosphaeria nodorum)** zjistili v okresech Opava (Opava Kateřinky) a Šumperk (Lesnice).

Ihned po zmizení sněhové pokrývky byly zjišťovány pozůstatky **padlí pšenice (Blumeria graminis)** z podzimní infekce a v okresech Bruntál (Krnov) a Jeseník (Javorník-Ves) byly lokálně zaznamenány střední výskyty již v první polovině dubna. V dalším průběhu vegetace byly lokálně zaznamenány střední výskyty na dalších lokalitách v okresech Frýdek-Místek (Kunčičky u Bašky), Nový Jičín (Kunín), Olomouc (Senice na Hané, Velký Týnec), Opavy (Opava předměstí) a Přerov (Buk, Penčice). Ojedinělý silný výskyt zjistili v okrese Opava (Benkovice).

Od začátku května byly hlášeny ojedinělé střední výskyty **světle hnědé skvrnitosti pšenice (Pyrenophora tritici-repentis)** z okresu Karviná (Starý Bohumín), později lokálně zjišťované i v okresech Jeseník (Javorník – Ves), Opava (Benkovice) a Přerov (Osek nad Bečvou, Penčice). Na Opavsku (Opava předměstí) 23.–29.5. zaznamenali silný výskyt.

Od 13.6. byly zjišťovány první výskyty **ružovění klasů pšenice (Fusarium s. l.)**, v okrese Jeseník (Javorník-Ves) ojediněle i střední. Od poloviny července však bylo možno prakticky na všech nesklizených porostech nalézt příznaky napadení **ružověním klasů**

pšenice (*Fusarium s. l.*) a černěmi (*Alternaria sp.*). Lokálně bylo toto napadení hodnoceno jako střední, a to u růžování klasů pšenice v okresech Frýdek-Místek (Kunčičky u Bašky, Palkovice), Karviná (Starý Bohumín) a Přerov (Nelešovice, Veselíčko), u černí v okresech Frýdek-Místek (Kunčičky u Bašky, Palkovice), Olomouc (Velká Bystřice, Velký Týnec), Šumperk (Líšnice, Rovensko) a na více lokalitách okresu Prostějov.

Koncem vegetace, přibližně od konce června, byly na některých porostech v okresech Olomouc (Velký Týnec, Vojnice), Prostějov (Němčice nad Hanou) a Přerov (Výkleky) zaznamenány střední výskyty **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia persistens subsp. triticina*)**.

Při sklizni byl proveden průzkum rozšíření **snětivosti pšenice (*Tilletia spp.*)**. Ve 24 odebraných vzorcích byla **zakřslá snětivost pšenice (*Tilletia controversa*)** zjištěna ve třech porostech v okresech Frýdek-Místek (Kunčičky u Bašky, Palkovice) a Nový Jičín (Kunín), **mazlavá snětivost pšenice (*Tilletia tritici*)** ve čtyřech porostech v okresech Nový Jičín (Blahutovice), Olomouc (Babice u Šternberka, Nedvězí) a Prostějov (Žešov). Výskyt **hladké snětivosti pšenice (*Tilletia laevis*)** nebyl zaznamenán.

Rovněž výskyty živočišných škůdců v roce 2011 s výjimkou **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** a snad některých druhů **mšic (*Aphididae*)** je možné hodnotit jako neobvykle slabé.

Přibližně od konce května byly v porostech ozimých pšenic lokálně zaznamenány střední výskyty **mšic (*Aphididae*)**. U **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** a **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byly zjištěny 30.5.–5.6. v okrese Přerov (Osek nad Bečvou), **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** 20.–26.6. v okresech Jeseník (Javorník-Ves) a Přerov (Rokytnice, Buk). Po místy vydatných srážkách koncem června a v červenci výskyty mšic výrazně zeslábly.

První úlovky samců **plodomorky plevové (*Sitodiplosis mosellana*)** ve feromonových lapácích byly zjištěny 25.5. v okrese Prostějov, lokálně i silné (Hrubčice).

První výskyt imag **kohoutků (*Oulema spp.*)** v porostech ozimých pšenic byl zjištěn v okrese Jeseník (Javorník-Ves) 8.4. 6.–12.6. byly zaznamenány lokální střední výskyty larev **kohoutků (*Oulema spp.*)** v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Nedvězí, Nový Dvůr) a Opava (Opava předměstí).

Silnější výskyt **dřepčků (*Phyllotreta sp.*)** byl zjištěn v okrese Šumperk (Zábřeh-Skalička), avšak bez zjevných způsobených škod.

Střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly zjišťovány už počátkem vegetace na tradičních lokalitách v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Drahanovice, Dubčany, Cholína, Luběnice, Luděrov, Náměšť na Hané, Senice na Hané, Slatinice) a Prostějov (Prostějov, Klopotovice, Ludmírov, Určice, Vrbátky). Také koncem vegetace dlouhotrvající suché a teplé počasí podpořilo střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okresech Bruntál (Matějovice), Karviná (Starý Bohumín), Olomouc (Drahanovice, Cholína, Majetín, Moravská Huzová, Nedvězí u Olomouce, Střelice, Suchonice, Štarnov, Tršice, Újezd u Uničova) a Prostějov (Bedihošť, Čehovice, Hrubčice, Kostelec na Hané, Kralice na Hané, Kraličky, Křenůvky, Pěnčín, Vrbátky). Řada porostů byla ošetřena rodenticidy.

V jarním období 4.–24.4. bylo lokálně pozorováno střední až silné zaplevelení například **rozrazilou (*Veronica sp.*)**, **heřmánkou (*Matricaria sp.*)** a **violkami (*Viola sp.*)** v okresech Bruntál (Krnov) a Jeseník (Dolní Skorošice), **hluchavkami (*Lamium sp.*)**, **violkou (*Viola sp.*)** a **penízkiem rolním (*Thlaspi arvense*)** v okrese Šumperk (Rovensko).

JEČMEN OZIMÝ

Po přezimování bylo prakticky na všech porostech zaznamenáno v různé intenzitě **fyzilogické žloutnutí**, ojediněle jako ohniskové silné výskyty, obecně však převažovaly plošné silné výskyty. Následkem rychlé regenerace rostlin na přelomu března a dubna se projevy **fyzilogického žloutnutí** porostů postupně ztrácely. V důsledku **vyzimování** a špatné regenerace společně s výskytem **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** a **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Gibberella spp.*)** byly zaorány části porostů v k. ú. Myslejovice a Nezamyslice v okrese Prostějov. K částečnému

polehnutí porostů následkem napadaného sněhu začátkem května v okrese Jeseník došlo i v porostech ozimých ječmenů (Skorošice). I zde byla regenerace porostů poměrně rychlá.

Po roztání sněhu byly zaznamenány střední výskyty **ružové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** v okresech Bruntál (Bohušov) a Šumperk (Postřelmov), 21.3.–3.4. na lokalitě Bludov v okrese Šumperk ohniskově až silné.

Výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byly většinou slabé, střední výskyty byly zjištěny 4.–17.4. v okresech Jeseník (Tomíkovice) a Přerov (Prosenice). Od začátku května na rostlinách postupně převažovaly příznaky polní rezistence.

Rovněž výskyty dalších chorob byly převážně slabé, střední výskyty byly zjišťovány pouze ojediněle: **síťovitá a okrouhlá skvrnitost ječmene (*Pyrenophora teres*)** v okrese Přerov (Buk, Prosenice), **spála ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** v okresech Olomouc (Holice, Nový Dvůr, Štěpánov), Opava (Opava předměstí) a Přerov (Prosenice), **prašná snětivost ječmene (*Ustilago tritici* f. sp. *hordei*)** v okrese Jeseník (Horní Heřmanice) a **endofytická tmavohnědá skvrnitost ječmene (*Ramularia collo-cygni*)** v okrese Přerov (Buk).

První výskyty imag **kohoutků (*Oulema* spp.)** v porostu ozimého ječmene byly zaznamenány v okrese Přerov (Prosenice) 12.4. a 19.4. v okrese Olomouc (Holice), 20.4. v okrese Přerov (Prosenice) byla už zjištěna první vajíčka. Výskyty byly všeobecně slabé, ojedinělý střední výskyt larev byl zaznamenán v okrese Jeseník (Horní Heřmanice).

V okrese Jeseník (Tomíkovice) bylo lokálně zjištěno až střední zaplevelení zejména **rozrazilý (*Veronica* sp.)**, **svízelem (*Galium* sp.)** a **violkami (*Viola* sp.)**.

JEČMEN JARNÍ

Porosty byly většinou vývojově i vzrůstově vyrovnané, výskyty chorob a škůdců až na výjimky slabé.

V okrese Prostějov (Němčice nad Hanou) byly 4.–17.4. lokálně zjištěny primární výskyty **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**. Postupně docházelo k šíření choroby, a tak v průběhu května a června zjistili střední výskyty v okresech Jeseník (Javorník-Ves, Vidnava), Olomouc (Papůvka, Tršice) a Šumperk (Řepová), silné pak v okresech Karviná (Věřňovice), Opava (Opava předměstí) a Přerov (Lazníky, Rokytnice).

Koncem dubna byly ojediněle zjištěny první slabé výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)**, a to v okresech Nový Jičín (Petrvaldík 28.4.) a Prostějov (Němčice nad Hanou 27.4.). Od poloviny května a v červnu zaznamenali lokální střední výskyty v okresech Nový Jičín (Petrvaldík) a Olomouc (Nový Dvůr, Velký Týnec). U odolných odrůd se příznaky polní rezistence začaly objevovat začátkem května.

Ve druhé polovině vegetace, přibližně od 20.6., byly pozorovány lokální střední výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** v okrese Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Velký Týnec, Vojnice) a Opava (Sudice).

Výskyty **mšic (*Aphididae*)** byly slabé, ojediněle střední v okresech Jeseník (Javorník-Ves) a Přerov (Rokytnice).

První výskyt imag **kohoutků (*Oulema* spp.)** v porostech jarních ječmenů byl zaznamenán 20.4. v okrese Prostějov (Výšovice), v okrese Nový Jičín byla zjištěna 21.4. už i vajíčka (Petrvaldík). 30.5.–12.6. byly výskyty larev střední v okresech Prostějov (Protivanov) a Šumperk (Chroměč), silné v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Opava (Opava předměstí) a Přerov (Lazníky).

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zjištěn v okrese Olomouc (Příkazy).

Začátkem května byly hlášeny z okresů Jeseník (Javorník-Ves) a Nový Jičín (Petrvaldík) lokálně až střední výskyty plevelů, zejména **merlíků (*Chenopodium* sp.)**, **hluchavek (*Lamium* sp.)**, **svízele (*Galium* sp.)**, **violky (*Viola* sp.)**, **pcháče (*Cirsium* sp.)** a **pohanky svlačcovité (*Fagopyrum convolvulus*)**, z okresu Opava (katastr Opava) i **heřmánků (*Chamomilla* sp.)**.

KUKUŘICE

Po přechodu studené fronty 3.5. a následném prudkém ochlazení byla hlášena z okresů Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Vojnice) a Přerov (Osek nad Bečvou, Radslavice) **mrazová poškození** vzešlých rostlin kukuřice v různé intenzitě, od poškození chladem s projevy mírného žloutnutí rostlin až po úplné zmrznutí. Poškozené rostliny většinou rychle regenerovaly, ojediněle se ale listové deformace udržely dlouho přibližně u čtvrtiny rostlin (okres Jeseník, Javorník-Ves).

V srpnu byly některé porosty v okrese Přerov (Prosenice) **poškozeny kroupami**.

První výskyt samce **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** byl zaznamenán ve feromonovém lapáku 30.6. v okrese Olomouc (Holice). Výskyty byly velmi rozdílné, většinou slabé. Silný výskyt byl zaznamenán pouze v okrese Olomouc (Holice), kdy během týdne 4.–11.8. bylo zachyceno 406 samců. Na této lokalitě, kde byla kukuřice pěstována druhým rokem, bylo celkem zachyceno 1249 samců a ještě 7.9. byl zaznamenán silný výskyt. Na některých lokalitách byly výskyty velmi slabé až sporadické, na lokalitě Nová Horka (okres Nový Jičín) nebyl výskyt zjištěn.

Přílety imag **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** do světelných lapačů byly v různých lokalitách velmi rozdílné. První výskyt byl zaznamenán v okrese Přerov (Luková u Přerova) 4.6., maximální přílet byl zachycen 10.7. v okrese Opava (Pusté Jakartice), a to 5 imag za noc. Ojedinělý střední výskyt housenek ve stoncích a palicích zjistili v průběhu srpna v okrese Jeseník (Javorník-Ves).

Migraci **černopásky bavlníkové (*Helicoverpa armigera*)** v roce 2011 je možné považovat za slabší. Koncem srpna a začátkem září byly ve světelných lapačích zachyceny pouze jednotlivé kusy, ve feromonových lapácích umístěných v porostech kukuřice nebyl přílet zaznamenán vůbec.

Na více lokalitách v celé oblasti byly kukuřice středně až silně zapleveleny zejména **pýrem plazivým (*Agropyrum repens*)**, **ježatkou kuří nohou (*Echinochloa crus-galli*)**, **merlíky (*Chenopodium* sp.)**, **lipnicí roční (*Poa annua*)** i jinými druhy plevelů.

LUSKOVINY

HRÁCH

Rovněž u hrachu došlo v okrese Jeseník (Bílý Potok) začátkem května k poškození mladých rostlin sněhem a mrazem. Rostliny byly polehlé, ale životaschopné, a podle předpokladů se napřímily a vegetovaly dále bez trvalého poškození.

23.–29.5. byly v okrese Přerov (Buk) zjištěny první výskyty **kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)**. Výskyty byly všeobecně slabé, pouze v okrese Jeseník (Bílý Potok) od 9.6. střední.

Ve feromonových lapácích na **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** byly většinou zachyceny jiné druhy **obalečů (*Tortricidae*)**, avšak ne všechny nálezy byly revidovány.

Počátkem vegetace byly porosty hrachu lokálně silně zapleveleny **heřmánky (*Chamomilla* sp.)** (Bílý Potok v okrese Jeseník) nebo **merlíky (*Chenopodium* sp.)** a **penízkiem rolním (*Thlapsi arvense*)** (Chroměč v okrese Šumperk).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ

U slabých a řídkých přezimovaných porostů došlo lokálně k silnému poškození holomrazy a byly zaznamenány výpadky rostlin. Silné **poškození mrazem** bylo zaznamenáno v okresech Bruntál (Osoblaha), Přerov (Troubky) a Šumperk (Chroměč), lokální střední poškození na více místech ve všech okresech. Většinou však i po úplném odumření starších listů zůstal vzrostlý vrchol vitální. Nejlépe přezimovaly porosty, které byly na podzim ošetřené morforegulátory. I když poškozené porosty poměrně dobře regenerovaly, v některých porostech docházelo k výpadkům rostlin. Na podmáčeném pozemku z roku 2010 byl zaorán porost ozimé řepky o výměře 3 ha v okrese Přerov (Hustopeče nad Bečvou). V okrese Jeseník bylo začátkem dubna zaznamenáno jak **poškození suchem** (Javorník-Ves), tak lokálním **přemokřením** (v Mikulovicích bylo 7 ha zaoráno). V okrese Šumperk (Sudkov) byly lokálně vlivem podzimního **podmáčení**

v kombinaci s **poškozením mrazem** výpadky rostlin v ohniscích a na okrajích pozemků až 10 %. Ojedinelé byly porosty poškozeny při přihnojování a příznaky **popálení** okrajů listů se objevily v polovině dubna (Javorník-Ves v okrese Jeseník).

Poškození sněhem a mrazem začátkem května se v okrese Jeseník projevilo nejvíce v porostech ozimých řepk. Část rostlin se zlomila (asi 5 %), téměř všechny zbývající rostliny byly ohnuté v důsledku snížení turgoru (Javorník-Ves, Skorošice), některé porosty v nechráněných polohách polehly (Javorník-Ves, Javorník-Město). U porostů se sníženým turgorem došlo v průběhu další vegetace k jejich napřímení, esovité prohnutí stonků však zůstalo. Porosty v nechráněných polohách zůstaly z 20–90 % polehlé v závislosti na lokalitě, odrůdě a růstové fázi. V okrese Šumperk (Rapotín) muselo být 20 ha mrazem poškozených řepk zaoráno.

Pozůstatky infekce **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** z předchozího roku byly na porostech zjišťovány hned po přezimování. Byly hodnocené jako slabé, v okrese Jeseník (Javorník-Ves) střední. Tamtéž byl zjištěn ojedinělý střední výskyt **cylindrosporiózy řepky (*Pyrenopeziza brassicae*)**.

Od konce června byly zjišťovány lokálně střední výskyty **bílé hniloby řepky (*Sclerotinia sclerotiorum*)** v okresech Karviná (Nový Bohumín), Nový Jičín (Bartošovice) a Olomouc (Nedvězí), ojedinělý silný v okrese Prostějov (Němčice nad Hanou). Některé porosty byly chemicky ošetřeny.

Až střední výskyt **padlí brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*)** zjistili v okrese Přerov (Tučín) v polovině července.

Od konce června byly na porostech zjišťovány příznaky napadení **alternariové skvrnitosti řepky (*Alternaria brassicae*)**. V červenci se vyskytovaly na nesklizených porostech plošně a často silně, například v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Karviná (Nový Bohumín) nebo Přerov (Osek nad Bečvou).

První výskyty **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*)** byly zjištěny 18.3. v okrese Frýdek-Místek (Horní Tošanovice, Skalice), **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** 21.3. v okrese Olomouc (Nedvězí). U obou těchto stonkových škůdců byly výskyty slabé s výjimkou lokality Nedvězí v okrese Olomouc, kde byly zjištěny silné výskyty imag **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*)** 21.3. i **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** 24.3.–31.3.

První výskyt imag **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** zaznamenali 24.3. v okrese Olomouc (Nedvězí). Lokálně byly výskyty střední (Bernartice v okrese Jeseník) až silné (Mikulovice v okrese Jeseník, Bludov a Dubicko v okrese Šumperk), většinou však slabé. Většina porostů byla ošetřena insekticidy.

Koncem dubna až začátkem května byly zjištěny lokálně silné výskyty imag **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** v okresech Bruntál (Krnov), Frýdek-Místek (Skalice) a Prostějov (Němčice nad Hanou). Střední výskyty byly zaznamenány v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Blatec, Náklo, Nedvězí, Velká Bystřice), Přerov (Lýsky, Rokytnice) a Šumperk (Chroměč).

Od poloviny května se v šešulích zejména na okrajích pozemků začaly objevovat první larvy **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)**. Výskyty byly hodnoceny jako slabé, jen lokálně střední v okrese Olomouc (Bohuňovice, Čechovice, Dolany, Nedvězí a Velký Týnec) a byly výrazně soustředěny na okraje pozemků.

Začátkem vegetace byly zjištěny střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okresech Bruntál (Osoblaha), Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Čechovice, Cholina, Krčmaň, Luděřov, Majetín, Práslavice, Svěsedlice), Prostějov (Němčice nad Hanou), Přerov (Brodek u Přerova, Kokory, Přestavlký, Stará Ves, Tovačov, Žeravice), Šumperk (Chroměč). Příznivé podmínky koncem vegetace podpořily střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v porostech ozimé řepky v okresech Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Bohuňovice, Lipňany, Náklo, Moravská Huzová, Senice na Hané, Stádlo, Střelice, Tršice, Velký Týnec), Prostějov (Bedihošť, Čehovice, Křenůvky, Prostějov, Určice, Výšovice, Žešov) a Přerov (Soběchleby).

MÁK

Vzešlé porosty máku byly začátkem května **poškozeny mrazem**, ojediněle i silně (Tučín, Penčice v okrese Přerov). Začátkem června byly některé porosty máku následkem dešťů částečně **polehlé**.

Od 9.5. byl hlášený až střední výskyt **plísňě máku (*Peronospora arborescens*)** z okresu Prostějov (Lešany). Další střední výskyty byly zaznamenány v červnu v okresech Olomouc (Vojnice) a Přerov (Prosenice).

Od 13.–19.6. zaznamenali až střední výskyt **helmintosporií máku (*Pleospora clavescens*)** v okrese Karviná (Petrovice u Karviné), později také v okresech Jeseník (Skorošice) a Olomouc (Střelice). Výskyt na lokalitě Vojnice v okrese Olomouc byl hodnocen jako silný.

Ojedinělý silný výskyt **šedé plísnovitosti máku (*Botrytinia fuckeliana*)** zaznamenali v okrese Karviná (Petrovice u Karviné), střední v okrese Šumperk (Bludov).

Stejně jako v porostech cukrovky byly 11.5. zjištěny první slabé výskyty **mšice makové (*Aphis fabae*)**, a to v okrese Přerov (Rokytnice, Prosenice). Výskyty v porostech máku byly slabé, ojedinělý střední výskyt byl zaznamenán v okrese Jeseník (Skorošice).

Silný výskyt larev **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)** zjistili v okrese Olomouc (Holice) 6.–12.6.

13.–19.6. zjistili střední výskyt imag **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** v okrese Olomouc (Velká Bystřice), později byly zjišťovány další střední výskyty v okresech Olomouc (Senice na Hané) a Přerov (Osek nad Bečvou, Rokytnice). Střední až lokálně silné výskyty larev **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** v makovicích byly hlášeny také z okresů Olomouc (Bystročice, Střelice) a Přerov (Osek nad Bečvou, Rokytnice), na Prostějovsku byla napadena řada porostů na okrajích pozemků.

Koncem května byly některé porosty máku v okrese Jeseník (Skorošice) středně až silně zapleveleny **trávnovitými (*Gramineae*)** pleveli, **pcháčem rolním (*Cirsium arvense*)**, **merlíky (*Chenopodium* sp.)**, **svízelem (*Galium* sp.)**. Na některých lokalitách v okrese Prostějov (Čechovice, Pivín, Vrchoslavice) přetrvávaly problémy se silným zaplevelením **pcháčem rolním (*Cirsium arvense*)** i po ošetření herbicidy.

OKOPANINY

BRAMBOR

Začátkem května v mnoha lokalitách brambory ještě nevzcházely, avšak tam, kde již byly vzešlé, byly i vážně **poškozené mrazem**. Škody mrazem byly hlášeny z okresů Jeseník (Javorník-Ves), Olomouc (Náměšť na Hané, Olomouc, Senice), Opava (Milostovice) a Přerov (Tučín, Týn nad Bečvou). Přestože poměrně brzy docházelo k obrůstání, vegetace se zpozdila. Koncem vegetace se místy na sklizených hlízách vyskytovaly **rozprasky** a **jizvy** fyziologického původu.

Až střední laboratorně ověřené výskyty **viróz (*Potato S carlavirus*, *Potato Y potyvirus*, *Potato mop-top pomovirus*)** zjistili v okrese Jeseník (Javorník-Ves) 13.–19.6.

Lokální střední výskyty **černání stonků bramboru (*Erwinia carotovora*)** zjistili v srpnu v okresech Nový Jičín (Příbor) a Opava (Milostovice), na lokalitě Vršovice v okrese Opava až silný.

První mikroskopicky ověřený výskyt **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** byl zjištěn u drobných pěstitelů v okrese Frýdek-Místek (Ropice) 12.6. Při deštivém počasí od konce června a v červenci se jen těžko dařilo chemickou ochranou udržet porosty v dobrém zdravotním stavu. Koncem července prakticky na všech porostech, kde v důsledku zamokření nebylo možné provádět chemickou ochranu v dostatečných intervalech, byly zaznamenávány střední, ale většinou silné výskyty **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)**, např. v okresech Olomouc (Papůvka), Opava (Dolní Životice), Prostějov (Penčice, Tučín), Přerov (Konice, Ochoz), ale rovněž na řadě lokalit v ostatních okresech. I když na nati byly výskyty většinou silné, napadení hlíz chorobami koncem vegetace bylo všeobecně hodnoceno jako slabé.

Ojedinělý střední výskyt **hnědé skvrnitosti listů bramboru (*Alternaria solani*)** byl zaznamenán v okrese Olomouc (Blatec).

První výskyt imag **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byl zaznamenán 20.5. v okrese Jeseník (Javorník-Ves), první výskyt vajíček 31.5. v okrese Prostějov (Němčice nad Hanou). Výskyty imag byly plošně slabé, výskyty larev v červnu lokálně střední v okresech Olomouc (Olomouc, Senice na Hané, Vojnice), Opava (Opava předměstí, Otice), Přerov (Osek nad Bečvou, Penčice) až silné v okresech Frýdek-Místek (Ropice) a Opava (Zlatníky). V okrese Jeseník (Javorník-Ves) bylo 11.7. zjištěno líhnutí letních brouků.

Lokálně silné zaplevelení **zemědýmem lékařským (*Fumaria officinalis*)** bylo zaznamenáno v okrese Opava (Zlatníky), **merlíky (*Chenopodium* spp.)**, **lebedami (*Atriplex* spp.)**, **ježatkou kuří nohou (*Echinochloa crus-galli*)**, **pýrem plazivým (*Elytrigia repens*)**, ale i dalšími druhy plevelů v okrese Jeseník (Velká Kraš).

CUKROVKA

Začátkem května bylo v okrese Opava (Otice) zjištěno nažloutlé zbarvení prvních pravých lístků jako důsledek nízkých teplot. Koncem května došlo k poškození porostu cukrovky kroupami Prostějov (Tvorovice). Ohniskové žloutnutí listů z nedostatku přijatelných živin zaznamenali na Prostějovsku (Vřesovice) v průběhu srpna.

V okrese Opava (Kobeřice) bylo koncem května pozorováno lokální poškození **spálou řepy**, kdy docházelo k zaškrcování hypokotylu a následnému odlomení rostliny.

První výskyt **skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*)** byl zjištěn v okrese Opava (Oldřišov) 10.7. Výskyty byly většinou slabé, lokální střední výskyty byly zaznamenány v okresech Karviná (Kopytov), Nový Jičín (Košatka nad Odrou) a Opava (Vršovice).

Prognózy výskytu **mšice makové (*Aphis fabae*)** podle osazení brslenů zimními vajíčky byly vesměs slabé, pouze v okrese Olomouc pro lokalitu Litovel byla prognóza silného výskytu, středního výskytu pro lokalitu Střížov. Líhnutí zakladatelek bylo zaznamenáno nejdříve 24.3. v okrese Karviná (Dolní Lutyně), výskyt druhé generace 20.4. v okrese Olomouc (Litovel), larvy se základy křídel 29.4. v okrese Olomouc (Penčice). 9.–15.5. byl ukončen přelet v okrese Prostějov (Kobeřice) a zaznamenány první slabé výskyty v porostech cukrovky v okresech Karviná (Kopytov) a Přerov (Lýsky). Ojedinelý střední výskyt byl hlášený z okresu Bruntál (Úvalno), jinak byly výskyty slabé.

Koncem dubna byl hlášený střední výskyt **dřepčiků (*Chaetocnema* spp.)** z porostu cukrovky v okrese Olomouc (Velký Týnec) a z porostu červené řepy v okrese Opava (Otice).

Ohniskově silně byly v polovině května zapleveleny některé porosty v okrese Opava (Opava) **pcháčem rolním (*Cirsium arvense*)**. V průběhu září se na Prostějovsku (Bedihošť, Mořice, Určice, Vrbátky) lokálně vyskytla ohniska zarostlá **plevelnými řepami (*Beta vulgaris*)** nebo **mračňákem Theofrastovým (*Abutilon theophrasti*)**, na Šumpersku lokálně silné zaplevelení **ježatkou kuří nohou (*Echinochloa crus-galli*)**.

PÍCNINY

Počátkem vegetace střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** zjistili v okresech Jeseník (Uhelná) a Olomouc (Lutín, Třebčín, Velký Týnec). Koncem vegetace byly střední až silné výskyty hlášeny z okresů Bruntál (Zátor), Jeseník (Javorník-Město, Písečná, Uhelná), Olomouc (Hynkov), Přerov (Podhoří), Prostějov (Budětsko, Čelčice, Němčice nad Hanou, Ladín, Přemyslovice) a Šumperk (Bludov, Postřelmov). V okrese Prostějov (Určice, Vrbátky) zjistili silné výskyty **křečka polního (*Cricetus cricetus*)**.

JETEL LUČNÍ

V okrese Jeseník (Javorník-Město) byl zaznamenán silný výskyt **padlí jetele (*Erysiphe trifolii*)**.

CHMEL

Začátkem května byly porosty lokálně **poškozeny mrazem**, k největšímu poškození došlo ve chmelnicích, kde byly již výhony zavedeny (Prosenice v okrese Přerov). Příznaky chladového poškození mizely postupně a poměrně dlouho. Po příválových deštích 13.8. spadlo v okrese Přerov (Želatovice) přibližně 12 ha chmelnic. Rovněž v okrese Přerov

(Prosenice) došlo lokálně k **poškození** chmele **kroupami**. Na silně podmáčených chmelnicích v Želatovicích rostliny chmele žloutly.

18.5. byly zjištěny první výskyty **plísňe chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** v okresech Olomouc (Velký Týnec) i Přerov (Nelešovice). V průběhu června a července byly výskyty hodnoceny jako lokálně střední v okresech Olomouc (Lipňany, Tršice, Velká Bystřice) a Přerov (Nelešovice), ojediněle až silný výskyt zaznamenali v okrese Přerov (Lipník nad Bečvou).

První výskyty **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** byly hlášeny 7.6. z okresů Olomouc (Senice na Hané) i Přerov (Želatovice). Výskyty na okrajích chmelnic byly slabé až lokálně střední (Lipník nad Bečvou, Želatovice v okrese Prostějov), okraje chmelnic byly ošetřeny akaricidy.

13.5. zjistili první slabé výskyty **mšice chmelové (*Phorodon humuli*)** ve chmelnicích v okrese Přerov (Nelešovice, Prosenice). V průběhu června a července byly lokálně střední v okresech Olomouc (Lipňany, Senice na Hané, Velká Bystřice, Velký Týnec) i Přerov (Lipník nad Bečvou, Nelešovice, Prosenice).

První slabý výskyt imag **lalokonosce libečkového (*Otiorrhynchus ligustici*)** byl zjištěn v okrese Přerov (Lazníky) 12.4. Následně byly střední výskyty zaznamenány v okrese Olomouc (Tršice, Velký Týnec), silné výskyty v okrese Přerov (Lazníky, Nelešovice).

9.–15.5. byly zjištěny lokální střední výskyty **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuata*)** v okrese Přerov (Nelešovice, Prosenice). Imaga druhé generace zaznamenali v hlávkách 29.7. v Nelešovicích.

OVOCNÉ DŘEVINY

JÁDROVINY

JABLON

Začátkem května došlo k **poškození květů mrazem** v okrese Jeseník (Bílý Potok).

Střední výskyty **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** byly zaznamenány na odrůdě Idared už koncem dubna. Infekce přetrvávala na náchylných odrůdách prakticky po celou vegetaci v okresech Olomouc (Vilémov u Litovle), Prostějov (Dětkovice), Přerov (Penčice) a Šumperk (Šumperk), v okrese Jeseník (Javorník-Město) byl výskyt hodnocený jako lokálně silný.

Od konce května byly hlášeny střední výskyty **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** na listech. Příznivé podmínky k šíření infekce nastaly po pravidelných srážkách v průběhu července, a tak střední výskyty byly zaznamenány na mnoha lokalitách v okresech Jeseník (Javorník-Město), Karviná (Nový Bohumín), Přerov (Penčice, Podhoří, Veselíčko) a Šumperk (Klopina, Mohelnice), silné výskyty byly hlášeny z okresů Olomouc (Vilémov) a Přerov (Radkovy).

Od konce července byly zaznamenány střední výskyty **moniliniové hniloby jablek (*Monilinia fructigena*)** v okrese Olomouc (Náměšť na Hané, Tršice), silné v okresech Jeseník (Javorník-Město) a Opava (Vršovice).

Střední výskyty přezimujících štítků **štítěnky čárkovité (*Lepidosaphes ulmi*)** byl zjištěn v okresech Frýdek-Místek (Dobrá), Jeseník (Česká Ves) a Šumperk (Bludov), vajíček **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** v okrese Přerov (Bohuslávky, Veselíčko), **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)** v okrese Olomouc (Kozov) a **mšic (*Aphididae*)** v okrese Frýdek-Místek (Palkovice).

Z přezimujících vajíček se nejprve líhly larvy **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** na přelomu března a dubna. Výskyty byly většinou slabé, od poloviny června byl zaznamenán střední výskyt **svilušek (*Panonychus ulmi*, *Tetranychus telarius*, *Bryobia rubrioculus*)** v okrese Karviná (Nový Bohumín), silný na stromořadích v okrese Jeseník (Vlčice).

Rovněž od poloviny června byly pozorovány lokální střední výskyty **vlnatky krvavé (*Eriosoma lanigerum*)** v okresech Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Vilémov) a Prostějov (Dětkovice).

Ojedinělý silný výskyt **mšic (*Aphididae*)** byl zaznamenán v okrese Olomouc (Vilémov) již v polovině dubna, na mnoha lokalitách v okresech Jeseník (Javorník-Město), Karviná (Nový Bohumín), Olomouc (Olomouc, Náměšť na Hané, Unčovice), Prostějov (Dětkovice),

Přerov (Veselíčko) a Šumperk (Mohelnice) byly výskyty střední. Výskyty začaly slábnout až s červencovým deštivým počasím.

První samci **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** se objevili ve feromonových lapácích 6.5. v okrese Prostějov (Dětkovice). Střední výskyty byly zaznamenány 9.–15.5. v okresech Frýdek-Místek (Rychaltice), Přerov (Tučín) a Prostějov (Dětkovice), 16.–22.5. střední až silné v okresech Nový Jičín (Příbor, Štamberk) a Prostějov (Dětkovice), 23.–29.5. v okresech Nový Jičín (Příbor, Štamberk), Olomouc (Vilémov) a Prostějov (Dětkovice), 30.5.–5.6. v okresech Nový Jičín (Příbor, Štamberk), Olomouc (Vilémov), Prostějov (Dětkovice) a Přerov (Tučín), 6.–12.6. v okresech Nový Jičín (Příbor, Štamberk), Olomouc (Vilémov) a Přerov (Tučín). Po poklesu výskytu v polovině června byly střední výskyty ještě zaznamenány 20.–26.6. v okrese Nový Jičín (Příbor) a 27.6.–10.7. v okrese Olomouc (Vilémov). Výrazné letové vlny zaznamenali 15.–19.7. v okresech Olomouc (Vilémov) a Prostějov (Dětkovice) a 23.8. v okrese Nový Jičín (Příbor). Sledování vybraných druhů obalečů pomocí feromonových lapáků bylo ukončeno 15.9. Koncem tohoto období byla už zachycena pouze jednotlivá imaga samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)**, většinou už byly přílety nulové.

Střední výskyty **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** byly zaznamenány 6.–12.6. v okrese Olomouc (Vilémov, Náměšť na Hané) a 13.–19.6. v okresech Jeseník (Javorník-Město) a Karviná (Nový Bohumín). Silný přílet samců druhé generace do feromonových lapáků zaznamenali 4.8. v okrese Karviná (Nový Bohumín).

Za celou vegetační sezónu byl ve feromonovém lapáku zaznamenán pouze jeden samec **obaleče slivoňového (*Cydia lobarzewski*)** 8.6. a jeden samec **obaleče trnkového (*Cydia janthinana*)** 26.7. v okrese Frýdek-Místek (Rychaltice).

20.–26.6. zjistili v okrese Opava (Jezdkovice) střední výskyt housenek **molovenky hnědé (*Choreutis pariana*)**.

Ohniskový střední výskyt min po housenkách **podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*)** byl hlášený koncem června z okresu Prostějov (Dětkovice).

Koncem srpna zaznamenali plošný silný výskyt min **klíněnky hlohynové (*Phyllonorycter leucographella*)** v okrese Prostějov (Mostkovice). Škodlivost byla zanedbatelná také vzhledem pokročilé vývojové fázi jabloní, navíc parazitace dosahovala téměř 100 %.

HRUŠEŇ

Silné výskyty **rzivosti hrušně (*Gymnosporangium sabinae*)** byly hlášeny z okresů Jeseník (Javorník-Město), Olomouc (Náklo) a Prostějov (Kostelec na Hané, Určice).

PECKOVINY

SLIVŮŇ

Koncem července a v srpnu byl zjištěn silný výskyt **moniliniové hniloby plodů peckovin (*Monilinia spp.*)** v okrese Opava (Vršovice), střední v okrese Jeseník (Javorník-Město).

Střední výskyty **rzivosti slivoně (*Transchelia pruni-spinosae*)** zaznamenali v září v ovocných školkách v okrese Olomouc (Mezice, Náklo).

Ojedinelé střední výskyty prezimujících stádií **puklice švestkové (*Parthenolecanium corni*)** byly zjištěny v okresech Olomouc (Vilémov), Ostrava (Polanka nad Odrou), Prostějov (Kelčice) a Šumperk (Bludov).

Střední až silná poškození listů **vlivníkem trnkovým (*Eriophyes similis*)** byla zjišťována od poloviny května u drobných pěstitelů v okresech Jeseník (Javorník-Město), Přerov (Přerov) a na stromořadí v okrese Šumperk (Rovensko).

25.4.–1.5. byl zjištěn střední výskyt vajíček **pilatek (*Hoplocampa spp.*)** u soukromých pěstitelů v okrese Olomouc (Náměšť na Hané). Střední poškození plodů housenicemi na neošetřených stromech zaznamenali od poloviny května v okresech Jeseník (Javorník-Město) a Olomouc (Olomouc).

16.–22.5. zaznamenali až střední výskyt **mšic (*Aphididae*)** v okrese Jeseník (Javorník-Město).

První slabé výskyty **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** byly zaznamenány odchytom samců do feromonových lapáků v okrese Olomouc (Vilémov) 29.4.–5.5. Střední až silné výskyty byly zaznamenány 9.–15.5. v okresech Jeseník (Javorník-Město), Karviná (Nový Bohumín) a Opava (Opava), střední 16.–22.5. v okresech Jeseník (Javorník-Město), Nový Jičín (Štramberk), Opava (Opava) a Prostějov (Kelčice), střední až silné 23.–29.5. v okresech Jeseník (Javorník-Město), Nový Jičín (Štramberk), Olomouc (Náměšť na Hané), Opava (Opava předměstí), Přerov (Osek nad Bečvou) a Prostějov (Kelčice), 30.5.–5.6. střední v okrese Olomouc (Unčovice), 6.–12.6. střední v okresech Olomouc (Vilémov), Opava (Opava) a Karviná (Nový Bohumín). Poslední střední výskyt samců první generace byl zaznamenán 13.–19.6. v okrese Karviná (Nový Bohumín). Přílety druhé generace byly velmi rozdílné, 11.–24.7. střední v okrese Olomouc (Vilémov) a silný v okrese Opava (Opava předměstí), 2.8. střední v okrese Nový Jičín (Štramberk) a 8.–28.8. střední až silné přílety v okresech Nový Jičín (Příbor) a Opava (Opava předměstí).

SKOŘÁPKATÉ OVOCE

OŘEŠÁK KRÁLOVSKÝ

Většinou silná poškození listů a květenství působením velmi nízkých teplot začátkem května byla hlášena prakticky ze všech okresů.

Střední výskyt **vlnovníka ořešákového (*Aceria erineus*)** byl zaznamenán v okrese Olomouc (Náměšť na Hané) u soukromých pěstitelů rovněž začátkem května.

DROBNÉ OVOCE

RYBÍZ

Lokálně střední výskyt **vlnovníka rybízového (*Cecidophyopsis ribis*)** byl zjištěn u drobných pěstitelů černého rybízu v okrese Přerov (Penčice) koncem března.

ZELENINA

RAJČE JEDLÉ

První výskyty **plísňě rajčete (*Phytophthora infestans*)** na listech rajčete byly zjištěny v okresech Olomouc (Náměšť na Hané, 26.6.) a Přerov (Penčice, 8.7). Výskyty na listech, stoncích a plodech rajčete byly v srpnu u drobných pěstitelů na řadě lokalit prakticky ve všech okresech silné.

OKURKA SETÁ

První výskyt **plísňě okurky (*Pseudoperonospora cubensis*)** zaznamenali 15.7. v okrese Olomouc (Holice). U drobných pěstitelů v okresech Přerov (Osek nad Bečvou, Týn nad Bečvou) a Šumperk (Mohelnice, Šumperk) byly v průběhu srpna zjišťovány až silné výskyty.

CIBULE

Střední až silný výskyt **plísňě cibule (*Peronospora destructor*)** zaznamenali v okrese Přerov (Luková) 27.6.–10.7.

ZELÍ

Koncem července byla v porostech ohniska se silným výskytem různých instarů housenek **bělásky zelného (*Pieris brassicae*)** (Pazderna v okrese Frýdek-Místek).

Deštivé počasí v červenci přerušilo kultivační práce, a tak některé porosty byly silně zapleveleny zejména **heřmánkovcem přímořským (*Tripleurospermum maritimum*)**, **hluchavkou nachovou (*Lamium purpureum*)**, **rdesny (*Polygonum* spp.)**, **šťovíky (*Rumex* spp.)** a **violkou rolní (*Viola arvensis*)** (Pazderna v okrese Frýdek-Místek).

OKRASNÉ DŘEVINY

JEDLE, SMRK

K plošnému poškození terminálních a bočních pupenů mrazem došlo začátkem května u 2000 tříletých a čtyřletých sazenic v plantáži vánočních stromků v okrese Jeseník (Bílá Voda).

RŮŽE

Silné výskyty **kyjatky růžové (*Macrosiphum rosae*)** byly hlášeny koncem dubna z okresu Šumperk (Janoušov, Mohelnice).

ZERAV ZÁPADNÍ

Lokálně silné poškození zeravu západního housenkami **molovky zeravové (*Argyresthia thuiella*)** bylo zjištěno koncem dubna v okrese Frýdek-Místek (Sviadnov) v zahradách rodinných domků.

Za oblastní odbor Opava zpracoval: Ing. Jan Sitek